

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**

Vergadering van 10 december 2024

Beleid en Uitvoering - Team
Samenleving

**18 2024_B&W_00845 Beantwoording raadsragen van BuitenGewoon
Leefbaar (BGL) over kwetsbare ouderen****Samenstelling:**

Aanwezig:

Rob Bats, burgemeester en voorzitter; Melvin Smit, wethouder; Trijn Jongman, wethouder; Bram Harmsma, wethouder; Marcel Scheringa, wethouder; M.W. de Graaf, gemeentesecretaris

Nota van antwoord

Vraag en antwoord

De fractie van BGL heeft op 19 november 2024 vragen gesteld over de zorg en ondersteuning aan kwetsbare ouderen als het gaat om financiële uitbuiting, misleiding en intimidatie. De antwoorden op deze vragen treft u hieronder aan.

Vervolg1. Is het onderwerp van misleiding bij ouderen bekend bij u?

Ja, het college is bekend met het onderwerp van misleiding bij ouderen.

2. Welke preventieve maatregelen worden er genomen om ouderen weerbaarder te maken?

Op verschillende manieren en door meerdere organisaties wordt ingezet op het vergroten van de weerbaarheid van ouderen. Op lokaal niveau is er Sociaal Werk De Kop die ondersteuning geeft aan ouderen om zelfstandig hun financiële zaken kunnen blijven regelen. Bijvoorbeeld via de 'budgetcursus'. De bibliotheek biedt in samenwerking met de politie workshops over veilig online bankieren aan. Een van de doelen daarvan is ouderen bewust te maken van de risico's van misbruik. Ook banken bieden met speciaal voor ouderen ontwikkelde diensten en producten hulp om zolang mogelijk zelfstandig te bankieren. Daarnaast zijn notarissen alert op signalen van financieel misbruik. Zij vallen niet onder de meldcode, maar hebben een eigen stappenplan. Een notaris kan zonder schending van de geheimhoudingsplicht een melding doen van vermoedens van financieel misbruik bij Veilig Thuis.

Op landelijk niveau zijn er campagnes 'senioren en veiligheid' om ouderen te informeren over en te beschermen tegen oplichters. Ze krijgen concrete tips om te voorkomen dat ze slachtoffer worden en een handelingskader over wat ze moeten doen als dat wel gebeurt. De campagnes worden breed gedeeld op televisie, in dagbladen en magazines, op wachtkamerschermen en via social media.

3. Was u bekend dat er in 2022 een subsidie mogelijkheid was, zo ja, waarom is daar geen gebruik van gemaakt?

De subsidie in 2022 was een eenmalige mogelijkheid voor het aanvragen van een subsidie voor het inhuren van een expert die de gemeente ondersteunt bij het ontwikkelen van beleid om ouderen mishandeling aan te pakken. De deelname aan deze subsidiemogelijkheid was beperkt tot circa 25 gemeenten. Destijds is er vanwege beperkte ambtelijke capaciteit voor gekozen om niet voor deze subsidie aan te melden.

4. Waarom is op herhaaldelijke verzoeken van het Seniorenplatform, geen reactie gekomen?

Vanwege beperkte ambtelijke capaciteit is er geen reactie op de verzoeken van het Seniorenplatform geweest. Sinds een aantal maanden is er binnen het sociaal domein een vast aanspreekpunt voor het Seniorenplatform en zijn er met het platform afspraken gemaakt over het onderlinge contact en de samenwerking. Met elkaar wordt gekeken hoe er op een goede manier aandacht voor het thema is en blijft.

5. Hoe monitort de gemeente de misleiding bij ouderen?

De monitoring voor gemeenten is regionaal belegd bij het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland en bij Veilig Thuis IJsselland. Het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland monitort online criminaliteit, onder andere in aantallen per thema en per leeftijdscategorie.

Veilig Thuis IJsselland is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kinder- en ouderen mishandeling in de regio IJsselland. Veilig Thuis registreert binnengekomen meldingen in aantal en in de vermoedelijke aard van het huiselijk geweld.

6. Met welke partners is de gemeente actief om het misbruik van ouderen tegen te gaan?

We werken op dit thema met diverse organisaties samen, zoals Sociaal Werk De Kop, huisartsen, praktijkondersteuners, politie, casemanagers dementie en Veilig Thuis IJsselland die advies, informatie en tips geeft aan professionals, vrijwilligers en anderen die met ouderen werken. Wettelijk zijn alle professionals verplicht te werken met de meldcode. Deze meldcode biedt houvast bij hoe te handelen wanneer er zorgen over en signalen van (vermoedens) van huiselijk geweld, financieel misbruik of uitbuiting zijn. Het herkennen, signaleren en oog hebben voor de kwetsbaarheid van ouderen en mantelzorgers door professionals is belangrijk bij misleiding bij ouderen.

7. Is er specifieke nazorg beschikbaar wanneer ouderen slachtoffer zijn geworden?

Ja, deze nazorg is er. Inwoners kunnen terecht bij de consultants van de gemeente (USD) en Sociaal Werk De Kop. Samen wordt gekeken welke hulp en ondersteuning nodig is. Na een ingrijpende gebeurtenis kan ook Slachtofferhulp Nederland een belangrijke rol spelen. Ze bieden emotionele hulp, begeleiden in het strafproces en helpen bij schadevergoeding. Daarnaast kunnen inwoners terecht bij Veilig Thuis IJsselland. Veilig Thuis kijkt bij alle binnengekomen meldingen of er sprake is van acute onveiligheid. De melding dragen ze daarna over naar de consultants van de toegang (USD) voor hulpverlening.

Besluit

Het college stelt de beantwoording raadvragen door BGL over kwetsbare ouderen vast.

Bijlagen

1. 20241119 - Schriftelijke vragen BGL - Kwetsbare ouderen (002).pdf

Onna, 19 november 2024

Betreft : Schriftelijke vragen conform artikel 37 van het reglement van orde
inzake “Kwetsbare ouderen”

Geacht college,

In onze gemeente woont een groeiende groep kwetsbare ouderen die niet alleen extra zorg en ondersteuning nodig hebben, maar die ook steeds vaker het risico lopen slachtoffer te worden van financiële uitbuiting, misleiding door kwaadwillenden en intimidatie.

Voorbeelden zijn het onder druk zetten van ouderen om financiële middelen af te staan, misbruik van hun vertrouwen. Dit zijn situaties die vaak moeilijk zichtbaar zijn, maar ingrijpende gevolgen hebben voor de slachtoffers.

Heeft onze gemeente inzicht in de mate waarin kwetsbare ouderen in onze gemeente slachtoffer worden van misleiding. BGL maakt zich zorgen over deze groep inwoners.

Zijn er preventieve maatregelen genomen om deze ouderen weerbaarder te maken. Wordt er bijvoorbeeld ingezet op voorlichting, waarschuwingcampagnes of trainingen om signalen van misleiding te herkennen. Op welke wijze biedt de gemeente ondersteuning aan ouderen die slachtoffer zijn geworden van misleiding. Wordt er samengewerkt met welzijnsinstellingen, wijkteams of woningbouwcorporaties.

De aanpak van misleiding is al lang geen exclusieve taak meer van alleen de politie en het Openbaar Ministerie, gemeenten vervullen een belangrijke regierol. Een effectieve aanpak vraagt om een goed georganiseerde overheid die alle middelen en instrumenten inzet die tot haar beschikking staan.

In 2022 is gebleken dat er vanuit het Rijk voor dit onderwerp subsidie kon worden aangevraagd. Herhaalde verzoeken van het Seniorenplatform, hebben niets opgeleverd en nu blijkt dat de subsidie alleen in 2022 van toepassing was. Waarom is hier geen actie op ondernomen.

We moeten er voor zorgen dat kwetsbare ouderen niet in de schaduw verdwijnen, maar de bescherming krijgen die ze verdienen. aldus BGL. Samen kunnen we voorkomen dat door misleiding er gebruik wordt gemaakt van onze kwetsbare ouderen.

BGL roept het college van burgemeester en wethouders op om deze problematiek meer prioriteit te geven.

BGL heeft de volgende vragen aan de wethouder:

1. Is het onderwerp van misleiding bij ouderen bekend bij u.
2. Welke preventieve maatregelen worden er genomen om ouderen weerbaarder te maken.
3. Was u bekend dat er in 2022 een subsidie mogelijkheid was, zo ja waarom is daar geen gebruik van gemaakt.

4. Waarom is op herhaaldelijke verzoeken van het Seniorenplatform, geen reactie gekomen.
5. Hoe monitort de gemeente de misleiding bij ouderen.
6. Met welke partners is de gemeente actief om het misbruik van ouderen tegen te gaan.
7. Is er specifieke nazorg beschikbaar wanneer ouderen slachtoffer zijn geworden.

Met vriendelijke groet
Namens BuitenGewoon Leefbaar

Ina Haveman (raadslid)

